

"אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות"

על ידי קדושת שבת אפשר להתקדש בג' דברים כבהמה כג' דברים כמלאך

מגוף המנורה מצד שמאל, הם כנגד שלשה ימים
א' ב' ג' שעומדים משמאל השבת.

וזהו שצוה הקב"ה: "בהעלותך את הנרות
אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות",
כלומר שלשה נרות מימין ושלשה נרות
משמאל, יתכופו ויטו את עצמם כלפי הנר
האמצעי, כדי לחבר ולקשר ששת ימות החול
שיקבלו יניקתם מיום השבת, בבחינת: "ימינא
ושמאלא ובינייהו כלה".

שש פעמים מלאך הוי"ה בגימטריא שב"ת

על פי דרכו הקדושה של ה"אבני נזר", יתכן
לבאר בדרך עבודה צורת המנורה ועבודת
ההדלקה: "אל מול פני המנורה יאירו שבעת
הנרות" - להדליק כל הנרות אל מול הנר
האמצעי, על פי מה שכתב ה"בני יששכר"
(שבתות מאמר א אות יג) באחד מהרמזים שלו על
שם שב"ת בדרך של גימטריא: "ששה פעמים
מלאך הוי"ה בגימטריא שב"ת", ומבאר הענין
בדברי קדשו:

"יתבאר הדבר על פי מה שאמרו רז"ל
בתיקוני זהר (תיקון ט כד): בראשי"ת יר"א שב"ת,
מן שמירת השבת כראוי יגיע היראה לשומריה
בכל ששת ימי החול, ותראה בסגולת השבת
ליראה, מן [ממה] שאמרו רז"ל (ירושלמי דמאי
פ"ד ה"א) אפילו עם הארץ אימת שבת עליו.

והנה ביראים כתיב (תהלים לד ח) חונה
מלאך הוי"ה סביב ליראיו, וכיון שמן שמירת
השבת תבוא לאדם היראה בכל ששת ימי
החול, ומלאך הוי"ה חונה סביבם בכל יום כיון
שהם יראים, על כן שב"ת בגימטריא ו' פעמים
מלאך הוי"ה".

"ימינא ושמאלא ובינייהו כלה"

וביאר רבינו האריז"ל (פרי עץ חיים שער
השבת פרק א), כי שלשה ימים ד' ה' ו' נקראים
"קמי שבתא", כי הם יונקים את קדושתם
משבת קודש שאחריהם, ואילו שלשה ימים א'
ב' ג' נקראים "בתר שבתא", כי הם יונקים את
קדושתם משבת שעבר. ולפי זה כתב שם:

"נמצא ג' ימי השבוע הראשונים הן מן שבת
העבר, וג' ימי שבוע האחרונים הן מן שבת
הבאה... והנה ביום ד' יכוין להכין לקבל תוספת
משבת הבאה תוספת נפש, וביום ה' יכוין לקבל
תוספות משבת הבאה תוספת הרוח, וביום ו'
יכוין לקבל תוספת הנשמה, ועל ידי כן יבואו ג'
תוספות אלו ביום השבת".

בדרך זו הוא מבאר שצריך להמשיך מקדושת
השבת שעבר לימים א' ב' ג' שאחריו, כי ביום א'
יכוון להמשיך הארה מתוספת הנשמה משבת
שעבר, ביום שני יכוון להמשיך הארה מתוספת
הרוח משבת שעבר, וביום שלישי יכוון להמשיך
הארה מתוספת הנפש משבת שעבר.

וזהו שתיקן האריז"ל בפיוט ליל שבת:
"ימינא ושמאלא ובינייהו כלה". פירוש שבת
קודש היא בבחינת כלה שעומדת במרכז של
שבעה ימי השבוע, ואילו שאר ששת ימות החול
סובבים אותה מימין ומשמאל, שלשה ימים ד'
ה' ו' עומדים מימין של השבת ושלשה ימים א'
ב' ג' עומדים משמאלה.

מעתה נבוא לדברי ה"אבני נזר" שמבאר כי
ענין זה רמוז בצורת המנורה, שכן הנר האמצעי
שהוא גוף המנורה רמוז על שבת קודש שעומד
במרכז ימות השבוע, שלשה קנים שיוצאים מגוף
המנורה בצד ימין, הם כנגד שלשה ימים ד' ה' ו'
שעומדים מימין השבת, ושלשה קנים שיוצאים

בפרשתנו פרשת בהעלותך (במדבר ח-א):
"וידבר ה' אל משה לאמר, דבר אל אהרן ואמרת
אליו, בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה
יאירו שבעת הנרות, ויעש כן אהרן אל מול פני
המנורה העלה נרותיה כאשר צוה ה' את משה".
ופירש רש"י ז"ל בשם הספרי: "להגיד שבחו של
אהרן שלא שינה".

והנה בהשקפה ראשונה בא הספרי ליישב
מה שכתוב: "ויעש כן אהרן", וכי איך יעלה על
הדעת לומר שאהרן לא עשה כן, לכן מתרץ:
"להגיד שבחו של אהרן שלא שינה". אך
המפרשים כבר תמחו על כך, הלא הקושיא
עדיין במקומה עומדת, איך יעלה על הדעת
שאהרן הכהן גדול ישנה ח"ו ממה שצוה ה'
את משה.

ויש לבאר הענין בזה, על פי מה שהביא
ב"שם משמואל" (פרשת בהעלותך שנת תרע"ה
דף קפח) בשם אביו הגה"ק בעל "אבני נזר",
לבאר הענין שצוה הקב"ה בהדלקת המנורה:
"אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות", וזה
לשון קדשו:

"והנה כ"ק אבי אדומו"ר זצללה"ה הגיד,
ששבת היא דוגמת המנורה, תלת יומי דקמי
שבתא ותלת יומי דבתר שבתא, שכולם פונים אל
שבת שהוא השביעי, דוגמת שלשה קני המנורה
שמכאן ושלשה שמכאן פונים אל האמצעי".

ביאור דבריו הקדושים, על פי מה שמצינו
בגמרא (פסחים קו.) שאפשר לעשות הבדלה
אחר השבת עד יום שלישי ועד בכלל, ומפרש
הטעם כי שלשה ימים א' ב' ג' נקראים "בתר
שבתא" כלומר "אחר השבת", כי הם שייכים
עדיין לשבת שעבר, ואילו שלשה ימים ד' ה' ו'
נקראים "קמי שבתא" כלומר "לפני השבת", כי
הם שייכים כבר לשבת הבא.

ביאור מדרש תמוזה: "ואת סבור שמא לרעתך נתתי לך את השבת, לא נתתי לך אלא לטובתך"

**אבני נזר: עבודת הדלקת המנורה,
לקשר ששת קני המנורה שהם ששת ימות החול, עם הקנה האמצעי שבת
גמרא: "שישה דברים נאמרו בבני אדם,
שלשה כמלאכי השרת שלשה כבהמה", וצריך לקדש גם שלשה כבהמה
שלשה קני המנורה מימין כנגד שלשה כמלאך,
ושלשה קני המנורה משמאל כנגד שלשה כבהמה**

כדרכה של תורה שנדרשת בשבעים פנים נראה לבאר הרמז: "שישה פעמים מלאך הוי"ה בגימטריא שב"ת", על פי מה ששינינו בגמרא (חגיגה טז):

"שישה דברים נאמרו בבני אדם, שלשה כמלאכי השרת שלשה כבהמה, שלשה כמלאכי השרת, יש להם דעת כמלאכי השרת, ומהלכין בקומה זקופה כמלאכי השרת, ומספרים בלשון הקדש כמלאכי השרת, שלשה כבהמה, אוכלין ושותין כבהמה, ופרין ורבין כבהמה, ומוציאין רעי כבהמה".

נמצינו למדים מזה, כי האדם מתחלק לשני חלקים, מחציו ולמעלה, בדעתו, בהליכתו ובדיבורו הוא כמלאך, ואילו מחציו ולמטה, באכילתו ושתיתו, בפריה ורביה, ובבית הכסא הוא כבהמה, אולם ברור כי אם לא יעמוד האדם על המשמר להתנהג כראוי בשלשה דברים שהוא כמלאך, כי אז הוא עלול לקלקל אותם להיות יותר גרוע מבהמה, על ידי שישתמש בהם לדבר עבירה, לחשוב בדעתו דברים שאסור להרהר בהם, ובכח הדיבור ידבר דברים אסורים כלשון הרע וכדומה.

תכלית העבודה להפוך בחינת בהמה למלאך

והנה כאשר נתבונן נשכיל להבין, כי תכלית עבודת האדם בעולם הזה היא שישתמש עם שלשה דברים שהוא כמלאכי השרת, דהיינו עם דעתו ועם הליכתו בקומה זקופה ועם כח הדיבור המיוחד שיש לו, כדי שיעלה גם את השלשה דברים שבהם הוא כבהמה למדרגת מלאך, על ידי שיקדש עצמו במותר לו ויעסוק בכל עניני העולם הזה בלתי לה' לבדו, דהיינו שיאכל וישתה ויעסוק במצות פריה ורביה בקדושה ובטהרה לשם שמים, כמו שנפסק להלכה בשלחן ערוך (או"ח סימן רלא):

"בכל מה שיהנה בעולם הזה לא יכוין להנאתו אלא לעבודת הבורא יתברך כדכתיב (משלי ג ו) בכל דרכיך דעהו, ואמרו חכמים כל מעשיך יהיו לשם שמים, שאפילו דברים של רשות כגון האכילה והשתיה וההליכה והשיבה והקימה והתשייש והשיחה וכל צרכי גופך, יהיו כולם לעבודת בוראך או לדבר הגורם עבודתו... ומי שנוהג כן עובד את בוראו תמיד".

ואם אכילתו ושתיתו הן לשם שמים, כי אז גם הליכתו לבית הכסא היא עבודה גדולה לברר

את הפסולת מתוך האוכל ולהפריד את הרע מתוך הטוב, כמו שכתב הגה"ק רבי צדוק הכהן זי"ע ב"פרי צדיק" (פרשת ואתחנן אות ט):

"דידוע ששורש קלקול הנחש היה להכניס תאוה באכילה, ועל ידי זה נעשה פסולת ומותרות מהמאכלים, דבמן כתיב לחם אבירים ואמרו (יומא עה): שנבלע ברמ"ח אברים, וקודם הקלקול לא היה פסולת מהאכילה כשהיה אדם הראשון בגן עדן כמו המן, רק על ידי הנחש שהכניס כח התאוה והנאת עצמו נעשו המותרות ופסולת".

והנה אם האדם מקדש עצמו בעבודת ה' כי אז הוא בבחינת מלאך, כמו שכתוב בפרשת ציצית (במדבר טו מ): "למען תזכרו ועשיתם את כל מצוותי והייתם קדושים לאלקיכם". ופירש בתרגום יונתן: "מן בגלל דתזכרון ותעבדון ית כל פקודי, ותהוון קדישין הי כמלאכי דמשמשין קדם ה' אלקכון", ובתרגום ללשון קודש: "למען תזכרו ועשיתם את כל מצוותי, ותהיו קדושים כמלאכים המשמשים לפני ה' אלקיכם".

נמצינו למדים מזה, כי תכלית בריאת האדם בעולם הזה בשלשה דברים כמלאך ובשלשה דברים כבהמה, כדי שיקדש עצמו בכל הששה דברים להיות כמלאך, כי אחרי שנתקדש בשלשת הדברים שהוא כמלאך: בדעתו, בהליכתו, בדיבורו, ישתמש בהם לקדש עצמו גם בשלשה דברים שהוא כבהמה, על ידי שיקוון בדעתו לעסוק בהם בלתי לה' לבדו, ועל ידי זה יתעלה כל כולו להיות כמלאך בכל הששה דברים ביחד.

בזכות שבת מתקדש האדם בכל שישה דברים כמלאך

והנה כבר למדנו ממשנתו של רבינו האריז"ל, כי שבת קודש משפיע מקדושתו על כל ששת

ימות החול הסובבים את השבת מימין ומשמאל בבחינת: "ימינא ושמאלא ובינייהו כלה", ולפי האמור יש לומר כי בכח קדושת שבת נמשכת קדושה גם על ששת ימות החול, שיוכל האדם להתקדש בהם לא רק בשלשה דברים שהוא כמלאך, אלא גם בשלשה דברים שהוא כבהמה יתקדש להיות כמלאך.

וזהו הענין שיש מצוה להתענג בשבת בעניני עולם הזה, כמו שכתוב (ישעיה נח יג): "וקראת לשבת עונג", ושינינו בגמרא (שבת קיח): "כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים". ולכאורה מכיון ששבת הוא יום של קדושה וברית בין הקב"ה ובין בני ישראל, היה ראוי יותר לפרוש מכל עניני עולם הזה ולעסוק רק בתורה, אולם הביאור על כך הוא, כי רצה הקב"ה שנעסוק בשבת גם בעניני עולם הזה, כי בזכות קדושת השבת נוכל להתקדש בעניני עולם הזה, ועל ידי זה נוכל להמשיך מקדושת שבת להתקדש גם בששת ימות החול הסובבים את השבת.

בא וראה כי זהו ביאור ענין נשמה יתירה שמשפיע הקב"ה לאדם בשבת, כדי שיוכל להתקדש על ידה גם בעניני עולם הזה, כמו שפירש רש"י (ביצה טז): "נשמה יתירה, רוחב לב למנוחה ולשמחה ולהיות פתוח לרווחה, ויאכל וישתה ואין נפשו קצה עליו". ולכאורה תמוה האם תכלית הנשמה יתירה היא שיוכל האדם לאכול ולשתות יותר בשבת.

אך הביאור בזה כמבואר בספרים הקדושים, ובספר "שיח שרפי קודש" (ערב שבת קדש אות נג) מביא ביאור זה בשם הרה"ק רבי העניך מאלכסנדר זי"ע, כי בכל ימות השבוע יש מלחמה קשה בין הנשמה לגוף, כי הגוף החומרי רוצה לאכול והנשמה הרוחנית מסרבת לאכול וקצה בהם, אבל בשבת קודש מחמת המצוה

מעתה יתבאר היטב מאמרם: "לדעת כי אני ה' מקדשכם, אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, מתנה טובה יש לי בבית גזני ושבת שמה, ואני מבקש ליתנה לישראל לך והודיעם". כי בזכות שבת קודש זוכה האדם להתקדש גם בימות החול בשלשה דברים שהוא כבהמה, ואין לך מתנה טובה גדולה מזו שיוכל האדם לעבוד את ה' בבחינת מלאך.

ששה קני המנורה כנגד ששה דברים שבאדם

ועתה בא וראה כי ענין נפלא זה רמוז בצורת המנורה, כי כבר נתבאר מדברי ה"אבני נזר" שהנר האמצעי שהוא גוף המנורה הוא כנגד שבת קודש, שממנו נמשכת קדושה לששת ימי המעשה הסובבים אותו, ולפי דברינו יש לומר כי שלשה קנים היוצאים מהמנורה מצד ימין, הם רמז על שלשה דברים שהאדם נדמה בהם כמלאך, ואילו שלשה קנים היוצאים מהמנורה מצד שמאל, הם רמז על שלשה דברים שהאדם נדמה בהם כבהמה.

מעתה יפתח לנו פתח להבין טעם לשבח, על מה שצוה הקב"ה במצות הדלקת המנורה: "בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות", כדי להמשיך בזה קדושה מהנר האמצעי שהוא כנגד שבת קודש, לשלשה קני המנורה שמצד ימין ולשלשה קני המנורה שמצד שמאל, שיזכה האדם להתקדש בכל הששה דברים להיות כמלאך ה'.

והנה אהרן הכהן גדול לא היה צריך להמשיך קדושה משבת, כדי שיוכל להתקדש בששה דברים שהם כנגד ששה קני המנורה, כי בגודל קדושתו כבר היה פרוש ומובדל מכל עניני עולם הזה, כמו שביאר ה"חינוך" (מצוה ער) הטעם שאסרה התורה לכהן גדול לטמא עצמו אפילו על אביו ועל אמו:

"והכהן גדול הנבדל להיותו קודש קדשים עם היותו בעל גוף, נפשו תשכון תמיד בתוך המשרתים העליונים, על כן לא תחוש התורה עליו להתיר לו טומאה לעולם ואפילו בקרובים... כי מרוב דבקות נפשו למעלה יתפשט לגמרי מטבע בני איש, וישיכח מלבו כל עסק העולם הזה הנפסד, ועל חברת הקרוב לא תבהל נפשו, כי כבר הוא נפרד ממנה בעודנו בחיים".

אולם הכתוב מעיד בשבחו של אהרן: "ויעש כן אהרן אל מול פני המנורה העלה נרותיה

"אל מול פני המנורה יאירו שבעת נרות", להמשיך קדושה משבת להיות בכל ששה דברים כמלאך ה'

שב"ת בגימטריא ששה פעמים מלא"ך הוי"ה, כי בזכות שבת מתקדש האדם בכל ששה דברים כמלאך

חתם סופר: המנורה רומזת לתורה שבעל פה, הקנה האמצעי יראת שמים, שממנו יוצאים ששת הקנים ששה סדרים שסימנם זמ"ך נק"ט

תכלית העסק בששה סדרים בתורה שבעל פה, כדי לקדש את האדם בשש הפעולות שיהיו כולן בבחינת מלאך

ידי זה יתגבר עלינו היצר במשך ימות השבוע, כמאמרם (ברכות לב): "אין ארי נוהם מתוך קופה של תבן אלא מתוך קופה של בשר". לכן כדי להוציא מידי טעות זו אמרו במדרש: "ואת סבור שמא לרעתך נתתי לך את השבת, לא נתתי לך אלא לטובתך", כי אדרבה על ידי שהאדם מקדש עצמו בשבת להתענג במאכל ומשתה לכבוד שבת, נמשכת עליו קדושה שיוכל להתקדש גם בימות החול להיות בששה דברים כמלאך.

וזהו שאמר: "את מקדש את השבת במאכל ובמשתה ובכסות נקיה ומהנה את נפשך, ואני נותן לך שכר", והשכר הוא שתזכה להתקדש בעניני עולם הזה גם בימות החול בבחינת: "נחלה בלי מצרים". ועל זה מביא ראיה: "מנין וקראת לשבת עונג וגו', מה כתיב אחריו, אז תתענג על ה' ויתן לך משאלות לבך", שגם בימות החול תזכה להתענג על ה' בלתי לה' לבדו.

ויש לומר כי זהו ביאור המאמר: "כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים". היינו שלא יהיה מוגבל להתקדש רק בשלשה דברים שנברא בהם כמלאך, אלא יזכה להתקדש בלי מצרים גם בשלשה דברים שנברא בהם כבהמה. יומתק לפרש בזה מאמר הזהוהר הקדוש (פרשת יתרו פח): "כל ברכאן דלעילא ותתא ביומא שביעאה תליין". פירושו: "כל הברכות של מעלה ושל מטה ביום השביעי תלויים".

ולפי האמור יש לומר הכוונה בזה, שכל הברכות של "מעלה" - שהם שלשה דברים שהאדם הוא כמלאך מלמעלה, וכן כל הברכות של "מטה" - שהם שלשה דברים שהאדם הוא כבהמה למטה, הנה כדי שיתהפכו כולם לברכות שישתמש בהם האדם בקדושה בלתי לה' לבדו, הרי הם תלויים ביום השביעי שהוא שבת קודש.

של עונג שבת, גם נפשו הרוחנית מתענגת במאכל ובמשתה ואינה קצה בהם.

ולפי האמור יש להוסיף תבלין, מדוע הנשמה יתירה אינה קצה במאכל ומשתה בשבת, כי על ידי שהאדם מתקדש בהם בשבת נמשכת עליו קדושה, שיוכל להתקדש בעניני עולם הזה גם בימות החול, באופן שיהיה כמלאך לא רק בשלשה דברים שנברא בהם כמלאך, אלא גם בשלשה דברים שנברא כבהמה יהיה כמלאך, ועל ידי זה יוכל לעבוד את ה' כראוי שזאת היא תועלת גדולה לנשמה.

לא לרעתך נתתי לך את השבת אלא לטובתך

יומתק לבאר בזה מאמר תמוה במדרש (דבר ר ג א): "ואת סבור שמא לרעתך נתתי לך את השבת, לא נתתי לך אלא לטובתך, כיצד, אמר רבי חייא ברבי אבא, את מקדש את השבת במאכל ובמשתה ובכסות נקיה ומהנה את נפשך, ואני נותן לך שכר, מנין (ישעיה נח יג) וקראת לשבת עונג וגו', מה כתיב אחריו, אז תתענג על ה' ויתן לך משאלות לבך".

ותמהו המפרשים, איך יעלה על הדעת לומר ח"ו: "שמא לרעתך נתתי לך את השבת", עד שהקב"ה צריך להעיד: "לא נתתי לך אלא לטובתך". אך לפי האמור יש לומר הביאור בזה, על פי הידוע כי איש ישראל שרוצה לעבוד את ה' כראוי בקיום מצוות התורה, צריך שיקדש עצמו במותר לו לפרוש מכל עניני עולם הזה, כמו ששינינו בגמרא (יבמות כ): "קדש עצמך במותר לך". ופירש רש"י (סנהדרין נג: ד"ה ר' יהודה): "להתרחק אף מזו המותר כדי שלא תיכשל באיסורא".

הנה כי כן עלול האדם לחשוב, מדוע נתן לנו הקב"ה להתענג בו במאכל ובמשתה, הלא על

וביאר המהרש"א: "אם ערוכה בכל, דהיינו בכל רמ"ח אברים, שהדיבור בקול רם מביא הרגשה ותנועה לכל האברים".

ולפי המבואר צריך לעסוק בכל רמ"ח איברים וש"ה גידים כדי לקדש בזה את כל האדם, שיוכל לעבוד את ה' בכל ששת הפעולות הגוף - ג' כמלאכים וג' כבהמה, המתקדשות על ידי העסק ששה סדרים שיש בתורה שבעל פה. ועל כך שנינו בגמרא (גיטין ס:): "לא כרת הקב"ה ברית עם ישראל אלא בשביל תורה שבעל פה". כי רק בזכות זה הם מתקדשים גם בגופם, והם ראויים לכך שיכרות הקב"ה עמם ברית.

ועתה בא וראה כי שלשה סדרים: זרעים, נשים, נזיקין, הם כנגד ג' דברים של אדם שהם כבהמה, כי עניינם אלו לא שייכים כלל אצל מלאכים. אך לעומת זה שלשה סדרים: מועד, קדשים, טהרות, שייכים גם אצל המלאכים, כי סדר "מועד" המדבר על שלש רגלים שעולים ישראל לרגל לעמוד לפני ה', וכן שאר המועדים שמתייחדים ישראל עם הקב"ה, הם בבחינת מלאכים העומדים לשרת לפני ה', על אחת כמה וכמה קדשים וטהרות ששייכים אצל המלאכים, כמו שתיקנו לומר (בברכת יוצר אור): "כולם קדושים וכולם טהורים".

ולפי האמור הכוונה בזה, כי על ידי העמל והעסק בתורה שבעל פה הכלולה משהה סדרים, יזכה לקדש את כל ששת פעולות האדם שיהיו בבחינת מלאכים, נמצא כי שני הפירושים בענין ששת הקנים היוצאים מן המנורה: א) שהם רמז על ששה סדרים בתורה שבעל פה, ב) שהם רמז על שש הפעולות של האדם שצריכים להאיר באור של תורה, עולים בקנה אחד כפתור ופרח.

יראת ה' היא אוצרו". ופירש רש"י: "יראת ה' היא אוצרו, הוא עיקר החשוב בעיניו לאצור ולעשות סגולה לזכרון".

לפי זה יש לומר כי ששת הקנים היוצאים מן המנורה, הם רמז על ששה סדרים שיש בתורה שבעל פה: זרעים, מועד, נשים, נזיקין, קדשים, טהרות, ואילו הנר האמצעי שהיא המנורה עצמה רומז על יראת שמים, שהיא שורש וקיום כל התורה בבחינת: "יראת ה' היא אוצרו", ועל זה נאמר (תהלים קיא-י): "ראשית חכמה יראת ה'". ולכן המצוה היא: "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות", ללמדנו דעת שתכלית העסק בתורה שבעל פה הוא מול פני המנורה האמצעית הרומזת על יראת שמים עכדה"ק.

העמל בתורה כדי לקדש את כל הגוף

ויש להוסיף תבלין כי מה שנתן לנו הקב"ה תורה שבעל פה כלולה דוקא משהה סדרים, הוא כדי שעל ידי העמל והיגיעה בתורה שבעל פה ברמ"ח איברינו ש"ה גידינו, נזכה לקדש את כל הששה חלקים שבאדם שיהיו בבחינת מלאך. וזהו שנינו בגמרא (עירובין נד.):

"אמר ליה שמואל לרב יהודה, שיננא [חריף] פתח פומיך קרי [פתח פיך ותקרא מקרא], פתח פומיך תני [פתח פיך ותשנה משנה], כי היכא דתתקיים ביך ותוריך חיי [כדי שתאריך ימים], שנאמר כי חיים הם למצאיהם ולכל בשרו מרפא, אל תקרי למצאיהם אלא למוציאיהם בפה".

וכן מובא עוד (שם): "ברוריה אשכחיה לההוא תלמידא דהוה קא גריס בלחשה, בטשא ביה ואמרה ליה, לאו הכי כתיב ערוכה בכל ושמורה, אם ערוכה ברמ"ח אברים של אדם שמורה בלב".

כאשר צוה ה' את משה", כי בגודל ענוותנותו החזיק בעצמו שהוא עדיין צריך להתקדש בהם, וזהו שפירש רש"י בשם הספרי: "להגיד שבחו של אהרן שלא שינה", אף שמצד עצמו לא היה צריך לכך.

הנה כי כן יאיר לנו להבין הרמז הנפלא שכתב ה"בני יששכר" על שם שבת: "ששה פעמים מלאך הוי"ה בגימטריא שב"ת", לפי האמור הרמז בזה, כי על ידי קדושת שבת זוכה האדם להעלות שלשה דברים שנברא בהם כבהמה שגם בהם יהיה כמלאך, ועל ידי זה כבר יזכה להיות בששה דברים כמלאך ה', לכן מה נאה הוא הרמז שב"ת בגימטריא ששה פעמים מלאך הוי"ה.

ששה סדרים בתורה שבעל פה לקדש ששת פעולות שבאדם

חשבתי דרכי לקשר רעיון זה עם דברי הנפלאים של ה"חתם סופר" ב"תורת משה" (ד"ה בהעלותך ג'), אשר דיבר בקדשו לפרש הפסוק: "בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות", על פי מה ששינו בגמרא (ב"ב כה:): "הרוצה שיחכים ידרים וסימנך מנורה בדרום".

מבואר מזה כי הדלקת המנורה רומזת על אור התורה, כמו שכתוב (משלי ו-ג): "כי נר מצוה ותורה אור". ויש לומר שעל זה רומזים ששת הקנים היוצאים מן המנורה, על פי מה ששינו בגמרא (שבת לא.):

"מאי דכתיב (ישעיה לג-ו) והיה אמונת עתיך חוסן ישועות ודעת יראת ה' היא אוצרו, אמונת זה סדר זרעים, עתיך זה סדר מועד, חוסן זה סדר נשים, ישועות זה סדר נזיקין, חכמת זה סדר קדשים, ודעת סדר טהרות, ואפילו הכי

